

Overzicht van [Nachtvlinder](#)waarnemingen aan het Bastion te Veere in de nacht van 7 op 8 augustus 2020

Arjen van Gilst & Tobi Koppejan ©

Grijpskerke/Middelburg 2020

Inhoud

Inleiding	8
Locatie	9
Methodiek	10
Soortbespreking	10
Drepanidae (eenstaartjes).....	11
Tethea.....	11
Peppel-orvlinder - <i>Tethea ocularis</i>	11
Erebidae (spinneruilen).....	11
Eilema	11
Glad beertje - <i>Eilema griseola</i>	11
Hypena.....	11
Bruine snuituil - <i>Hypena proboscidalis</i>	11
Parascotia	12
Paddenstoeluil - <i>Parascotia fuliginaria</i>	12
Pechipogo.....	13
Gepluimde snuituil - <i>Pechipogo plumigeralis</i>	13
Phragmatobia	13
Kleine beer - <i>Phragmatobia fuliginosa</i>	13
Geometridae (spanners)	13
Abraxas.....	13
Porseleinvlinder - <i>Abraxas sylvata</i>	13
Camptogramma.....	14
Gestreepte goudspanner - <i>Camptogramma bilineata</i>	14
Epirrhoe.....	14
Gewone bandspanner - <i>Epirrhoe alternata</i>	14
Eupithecia	14
Zwartvlekdwergspanner - <i>Eupithecia centaureata</i>	14
Guldenroededwergspanner - <i>Eupithecia virgaureata</i>	15
Gymnoscelis.....	15
Zwartkamdwergspanner - <i>Gymnoscelis rufifasciata</i>	15
Idaea.....	16
Grijze stipspanner - <i>Idaea aversata</i>	16
Schildstipspanner - <i>Idaea biselata</i>	16
Schaduwstipspanner - <i>Idaea rusticata</i>	16
Paardenbloemspanner - <i>Idaea seriata</i>	17

Lomaspilis	17
Gerande spanner - <i>Lomaspilis marginata</i>	17
Macaria	17
Donker klaverblaadje - <i>Macaria alternata</i>	17
Opisthograptis	17
Hagedoornvlinder - <i>Opisthograptis luteolata</i>	17
Ourapteryx.....	18
Vliervlinder - <i>Ourapteryx sambucaria</i>	18
Hepialidae (wortelboorders)	18
Triodia.....	18
Oranje wortelboorder - <i>Triodia sylvina</i>	18
Lasiocampidae (spinners).....	19
Euthrix	19
Rietvink - <i>Euthrix potatoria</i>	19
Lasiocampa.....	19
Hageheld - <i>Lasiocampa quercus</i>	19
Noctuidae (uilen).....	20
Acronicta	20
Drietand / Psi-uil - <i>Acronicta tridens / psi</i>	20
Agrotis	20
Gewone worteluil - <i>Agrotis exclamationis</i>	20
Putta-uil - <i>Agrotis puta</i>	20
Autographa.....	21
Gamma-uil - <i>Autographa gamma</i>	21
Bryophila	21
Lichte korstmosuil - <i>Bryophila domestica</i>	21
Cosmia	21
Donkere iepenuil - <i>Cosmia affinis</i>	21
Craniophora.....	22
Schedeldrager - <i>Craniophora ligustri</i>	22
Cryphia.....	23
Donkergroene korstmosuil - <i>Cryphia algae</i>	23
Diachrysia	23
Koperuil - <i>Diachrysia chrysitis</i>	23
Euxoa	24
Graanworteluil - <i>Euxoa tritici</i>	24

Hada	24
Schaaruil - <i>Hada plebeja</i>	24
Lacanobia.....	25
Groente-uil - <i>Lacanobia oleracea</i>	25
Lymantria.....	25
Plakker - <i>Lymantria dispar</i>	25
Mamestra	26
Kooluil - <i>Mamestra brassicae</i>	26
Mesapamea.....	26
Halmrupsvlinder / Weidehalmuiltje - <i>Mesapamea secalis / secalella</i>	26
Mesoligia	27
Zandhalmuiltje - <i>Mesoligia furuncula</i>	27
Mythimna	28
Witstipgrasuil - <i>Mythimna albipuncta</i>	28
Bleke grasuil - <i>Mythimna pallens</i>	28
Noctua	28
Open-breedbandhuismoeder / Kleine breedbandhuismoeder - <i>Noctua janthe / janthina</i>	28
Huismoeder - <i>Noctua pronuba</i>	28
Nyctobrya	29
Groene korstmosuil - <i>Nyctobrya muralis</i>	29
Ochropleura.....	29
Haarbos - <i>Ochropleura plecta</i>	29
Phlogophora	30
Agaatvlinder - <i>Phlogophora meticulosa</i>	30
Nolidae (visstaartjes).....	30
Earias	30
Kleine groenuil - <i>Earias clorana</i>	30
Pseudoips	31
Zilveren groenuil - <i>Pseudoips prasinana</i>	31
Notodontidae (tandvlinders).....	31
Notodonta	31
Dromedaris - <i>Notodonta dromedarius</i>	31
Thaumetopoea	31
Eikenprocessierups - <i>Thaumetopoea processionea</i>	31
Coleophoridae (kokermotten).....	32
Coleophora	32

Metaalkokermot - <i>Coleophora alcyonipennella</i>	32
Crambidae (grasmotten)	32
Acentria	32
Duikermot - <i>Acentria ephemerella</i>	32
Agriphila	33
Variabele grasmot - <i>Agriphila tristella</i>	33
Anania.....	33
Gewone coronamot - <i>Anania coronata</i>	33
Cataclysta	33
Kroosvlindertje - <i>Cataclysta lemnata</i>	33
Chrysoteuchia.....	33
Gewone grasmot - <i>Chrysoteuchia culmella</i>	33
Crambus.....	34
Zilverstreepgrasmot - <i>Crambus pascuella</i>	34
Granietmot onbekend - <i>Scoparia/Eudonia spec.</i>	34
Eudonia.....	34
Variabele granietmot - <i>Eudonia mercurella</i>	34
Nazomergranietmot - <i>Eudonia truncicolella</i>	34
Evergestis.....	35
Lijnvalkmot - <i>Evergestis forficalis</i>	35
Pediasia.....	35
Oranjebruine grasmot - <i>Pediasia contaminella</i>	35
Pleuroptya	35
Parelmoermot - <i>Pleuroptya ruralis</i>	35
Pyrausta.....	36
Muntvlindertje - <i>Pyrausta aurata</i>	36
Weegbreemot - <i>Pyrausta despicata</i>	36
Schoenobius	36
Rietsnuitmot - <i>Schoenobius gigantella</i>	36
Choreutidae (glittermotten).....	37
Anthophila	37
Brandnetelmot - <i>Anthophila fabriciana</i>	37
Depressariidae (platlijfjes).....	37
Agonopterix.....	37
Purperkaartmot - <i>Agonopterix purpurea</i>	37
Gracillariidae (mineermotten).....	38

Caloptilia.....	38
Wilgenstelmtot - <i>Caloptilia stigmatella</i>	38
Oecophoridae (sikkelmotten).....	38
Crassa	38
Zwamboorder - <i>Crassa unitella</i>	38
Hofmannophila.....	38
Bruine huismot - <i>Hofmannophila pseudospretella</i>	38
Metalampra.....	39
Italiaanse kaneelsikkelmot - <i>Metalampra italica</i>	39
Plutellidae (koolmotten)	39
Plutella.....	39
Koolmotje - <i>Plutella xylostella</i>	39
Pterophoridae (vedermotten).....	40
Emmelina.....	40
Windevedermot - <i>Emmelina monodactyla</i>	40
Pyralidae (lichtmotten).....	40
Acrobasis	40
Mutsjeslichtmot - <i>Acrobasis advenella</i>	40
Aglossa.....	41
Bliksemlichtmot - <i>Aglossa caprealis</i>	41
Ancylosis.....	41
Levervlekmot - <i>Ancylosis oblitella</i>	41
Endotricha	41
Strooiselmot - <i>Endotricha flammealis</i>	41
Phycitodes	42
Smalle weidemot - <i>Phycitodes maritima</i>	42
Sciota	42
Oranje bandlichtmot - <i>Sciota rhenella</i>	42
Tineidae (echte motten).....	43
Tinea	43
Gele pelsmot - <i>Tinea trinotella</i>	43
Tortricidae (bladrollers).....	43
Acleris	43
Oranje boogbladroller - <i>Acleris notana</i>	43
Agapeta	44
Distelbladroller - <i>Agapeta hamana</i>	44

Cochylis.....	44
Sint-jacobsbladroller - <i>Cochylis atricapitana</i>	44
Eupoecilia	45
Gewoon smalsnuitje - <i>Eupoecilia angustana</i>	45
Pandemis	45
Leverkleurige bladroller - <i>Pandemis heparana</i>	45
Yponomeutidae (spinselmotten).....	46
Yponomeuta	46
Grootvlekstippelmot - <i>Yponomeuta plumbella</i>	46
Literatuurlijst	47

Inleiding

Bij de aangelegde vlinderidylle aan het Bastion te Veere is op de nacht van 7 op 8 augustus 2020 onderzocht welke nachtvlinders er voorkomen, in de zomermaand. Onder leiding van Tobi Koppejan is er een opstelling gemaakt van twee vallen, waarvan één met laken. Naast de excursieleider waren vier geïnteresseerden aanwezig.

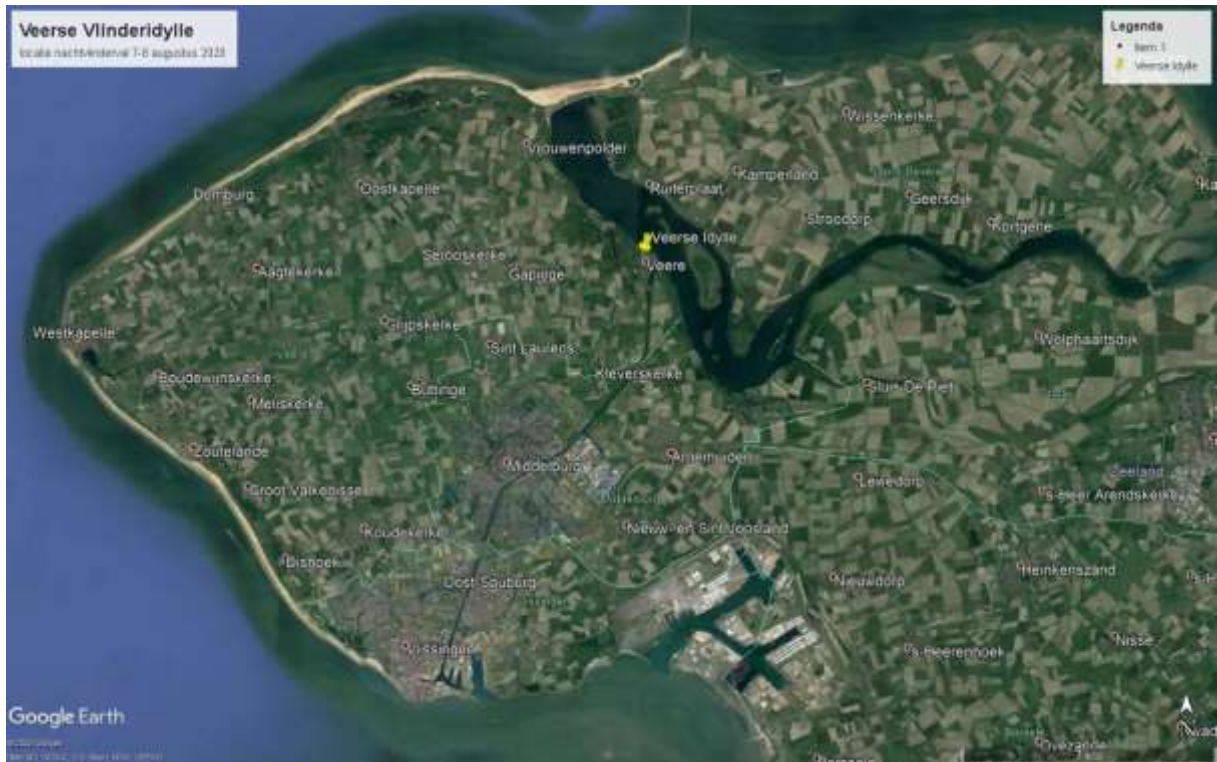

De lamp heeft gebrand van 21:30 tot 1:00. In die tijd zijn er 50 soorten macronachtvlinders en 35 soorten micronachtvlinders vastgesteld. De meeste hiervan zijn gefotografeerd.

Na de locatiebepaling is de gevolgde methodiek verder beschreven. Het overgrote deel van het document beslaat de soortbespreking. Hierin zijn eerst de macronachtvlinders en vervolgens de micronachtvlinders behandeld. Dit deel van het rapport is voorzien van foto's en vele links naar de lokale versie van waarneming.nl, welke beschikbaar is zonder ingelogd te zijn. De link van de familienaam geeft toegang tot voorbeeldfoto's. Alle geslachtsnamen zijn gelinkt naar 'zeeland.waarneming.nl', om eventueel het voorkomen van een soort in de provincie verder te kunnen onderzoeken. Per soort zijn de waarnemingen met foto weergegeven en gelinkt naar 'walcheren.waarneming.nl'.

Wanneer u dit verslag met internetverbinding leest, heeft u toegang tot de volledige functionaliteit. Alle onderstreepte blauwe teksten bevatten links naar internetpagina's. Voor de navigatie binnen het rapport, kunt u gebruik maken van zowel de inhoudsopgave als de bladwijzers.

Locatie

Situering van de locatie op het voormalig eiland Walcheren

Situering van de locatie in van Veerse vlinderdijle aan het Bastion

Gps 51.549, 3.664 ; RDS 35.512 397.026

Methodiek

Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden naar de diversiteit van de nachtvlinders die voorkomen bij de Veeerse vlinderidylle. Het was geen kwantitatieve telling. Daarvoor hadden de vallen met lamp de gehele nacht actief moeten zijn geweest. Daarna had dan een telling plaats kunnen vinden. Dat is niet gebeurd. Het was een onderzoek naar de diversiteit in soorten.

Rond zonsondergang zijn de lampen van de twee vallen aan gegaan. Gelukkig wilde lokale bewoners hun stroomnet ter beschikking stellen. Hierdoor bleef de generator stil. Bij de val met laken is tot circa twaalf uur rondgehangen om te kijken welke soorten op de lamp met laken afkwamen. In veel gevallen bleven de vlinders op het laken of val zitten. Hierdoor konden we ze fotograferen.

De grote afgesloten val met 160 Watt lamp is rond middernacht uitgeschakeld. Hier is gekeken of de lamp speciale soorten had aangetrokken, die nog niet op het laken afgekomen waren. De lamp bij het laken, ook 160 Watt, heeft vervolgens nog een uur gebrand. Enkele vrijgelaten vlinders uit de grote val kwamen hierna alsnog op het laken af, zoals de Schaaruil.

De waarnemingen zijn gefotografeerd met mobiele telefoon of compact camera Lumix DC-TZ90. Voor de registratie is gebruik gemaakt van ObsMapp voor Android of IObs voor de iPhone. Hierin zit tegenwoordig soortherkenningssoftware ingebouwd. Wanneer een foto geladen is, krijgt men suggesties welke soort het zou kunnen zijn. Daarnaast is er nog de applicatie ObsIdentify, waarin de foto's geüpload kunnen worden.

De foto's en waarnemingen die met de mobiel geregistreerd zijn, konden we na de inventarisatie direct plaatsen op waarneming.nl. De foto's met compact camera zijn de volgende ochtend uitgewerkt en op waarneming.nl gezet, waarbij de nieuwe versie ook een ingebouwde soortherkenning heeft als men foto's toevoegt. De geplaatste waarnemingen zijn gebruikt voor een overzicht.

Soortbespreking

De meeste waarnemingen van de nachtvlinders zijn middels foto's gepresenteerd. De rangschikking is gemaakt op basis van alfabetische volgorde van de Latijnse familie-, respectievelijk geslacht- en soortnaam. Eerst zijn acht families van de macronachtvlinders behandeld en twaalf families van micronachtvlinders.

Via de link van de familienaam is er toegang tot voorbeeldfoto's van de Nederlandse soorten op de oude versie van 'waarneming.nl'. Met de link van de geslachtsnaam zijn hieruit de voorbeeldfoto's van het geslacht uitgefilterd. Deze zijn gelinkt aan de provinciale versie 'zeeland.waarneming.nl'. Hiermee is er toegang per soort tot de waarnemingen, statistieken en foto's uit Zeeland. De soortnaam is gelinkt aan de Walcherse variant, zodat u een vergelijking kunt maken met waarnemingen van anderen op het voormalig eiland.

Per soort zijn alle waarnemingen aangeboden met foto op de site. Ook zijn er verzamelsoorten opgenomen, waarvan soortdeterminatie alleen mogelijk is middels genitaal onderzoek. Dat heeft niet plaatsgevonden. Daarnaast zijn er foto's waarbij een '?' is geplaatst. Dit betreffen meldingen waarvan nog geen sluitende determinatie beschikbaar is.

Via de datalink onder de foto heeft u toegang tot de details van de waarneming. Soms zijn er op de site meerdere foto's aanwezig. Mocht u willen reageren op een melding, kunt u hier rechtsboven de contactoptie 'E-mail waarnemer' gebruiken. Reacties zijn dan gekoppeld aan het juiste geval.

Drepanidae (eenstaartjes)

Tethea

Peppel-orvlinder - *Tethea ocularis*

8 augustus 2020

Erebidae (spinneruilen)

Eilema

Glad beertje - *Eilema griseola*

7 augustus 2020

Hypena

Bruine snuituil - *Hypena proboscidalis*

[7 augustus 2020](#)

[8 augustus 2020](#)

Parascotia

[Paddenstoeluil - *Parascotia fuliginaria*](#)

[7 augustus 2020](#)

Pechipogo

Gepluimde snuituil - *Pechipogo plumigeralis*

8 augustus 2020

Phragmatobia

Kleine beer - *Phragmatobia fuliginosa*

Geometridae (spanners)

Abraxas

Porseleinvlinder - *Abraxas sylvata*

7 augustus 2020

Camptogramma

Gestreepte goudspanner - *Camptogramma bilineata*

8 augustus 2020

Epirrhoe

Gewone bandspanner - *Epirrhoe alternata*

8 augustus 2020

Eupithecia

Zwartvlekdwergspanner - *Eupithecia centaureata*

7 augustus 2020

[Guldenroededwergspanner - *Eupithecia virgaureata*](#)

[7 augustus 2020 ?](#)

[Gymnoscelis](#)

[Zwartkamdwergspanner - *Gymnoscelis rufifasciata*](#)

[8 augustus 2020](#)

Idaea

Grijze stipspanner - *Idaea aversata*

8 augustus 2020

Schildstipspanner - *Idaea biselata*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

Schaduwstipspanner - *Idaea rusticata*

[Paardenbloemspanner - *Idaea seriata*](#)

[7 augustus 2020](#)

[8 augustus 2020](#)

[Lomaspilis](#)

[Gerande spanner - *Lomaspilis marginata*](#)

[Macaria](#)

[Donker klaverblaadje - *Macaria alternata*](#)

[8 augustus 2020](#)

[Opisthograptis](#)

[Hagedoornvlinder - *Opisthograptis luteolata*](#)

[7 augustus 2020](#)

Ourapteryx

Vliervlinder - *Ourapteryx sambucaria*

7 augustus 2020

Hepialidae (wortelboorders)

Triodia

Oranje wortelboorder - *Triodia sylvina*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

Lasiocampidae (spinners)

Euthrix

Rietvink - *Euthrix potatoria*

7 augustus 2020

7 augustus 2020

Lasiocampa

Hageheld - *Lasiocampa quercus*

8 augustus 2020

Noctuidae (uilen)

Acronicta

Drietand / Psi-uil - *Acronicta tridens* / *psi*

8 augustus 2020

Agrotis

Gewone worteluil - *Agrotis exclamationis*

8 augustus 2020

Putu-uil - *Agrotis puta*

8 augustus 2020

Autographa

Gamma-uil - *Autographa gamma*

8 augustus 2020

Bryophila

Lichte korstmosuil - *Bryophila domestica*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

Cosmia

Donkere iepenuil - *Cosmia affinis*

7 augustus 2020

[8 augustus 2020](#)

[Craniophora](#)

[Schedeldrager - *Craniophora ligustri*](#)

[7 augustus 2020](#)

Cryphia

Donkergroene korstmosuil - *Cryphia algae*

8 augustus 2020

8 augustus 2020

Diachrysia

Koperuil - *Diachrysia chrysitis*

8 augustus 2020

Euxoa

Graanworteluil - *Euxoa tritici*

8 augustus 2020

Hada

Schaaruil - *Hada plebeja*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

Lacanobia

Groente-uil - *Lacanobia oleracea*

7 augustus 2020

Lymantria

Plakker - *Lymantria dispar*

7 augustus 2020

Mamestra

Kooluil - *Mamestra brassicae*

8 augustus 2020

Mesapamea

Halmrupsvlinder / Weidehalmuiltje - *Mesapamea secalis / secalella*

7 augustus 2020

Mesoligia

Zandhalmuiltje - *Mesoligia furuncula*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

8 augustus 2020

Mythimna

Witstipgrasuil - *Mythimna albipuncta*

8 augustus 2020

8 augustus 2020

Bleke grasuil - *Mythimna pallens*

Noctua

Open-breedbandhuismoeder / Kleine breedbandhuismoeder - *Noctua janthe / janthina*

8 augustus 2020

Huismoeder - *Noctua pronuba*

8 augustus 2020

Nyctobrya

Groene korstmosuil - *Nyctobrya muralis*

8 augustus 2020

Ochropleura

Haarbos - *Ochropleura plecta*

8 augustus 2020

8 augustus 2020

Phlogophora

Agaatvlinder - *Phlogophora meticulosa*

7 augustus 2020

Nolidae (visstaartjes)

Earias

Kleine groenuil - *Earias clorana*

7 augustus 2020

Pseudoips

Zilveren groenuil - *Pseudoips prasinana*

7 augustus 2020

Notodontidae (tandvlinders)

Notodonta

Dromedaris - *Notodonta dromedarius*

7 augustus 2020

Thaumetopoea

Eikenprocessierups - *Thaumetopoea processionea*

Coleophoridae (kokermotten)

Coleophora

Metaalkokermot - *Coleophora alcyonipennella*

7 augustus 2020

Crambidae (grasmotten)

Acentria

Duikermot - *Acentria ephemerella*

7 augustus 2020

Agriphila

Variabele grasmot - *Agriphila tristella*

7 augustus 2020

Anania

Gewone coronamot - *Anania coronata*

Cataclysta

Kroosvlindertje - *Cataclysta lemnata*

Chrysoteuchia

Gewone grasmot - *Chrysoteuchia culmella*

Crambus

Zilverstreeprasmot - *Crambus pascuella*

7 augustus 2020

Granietmot onbekend - *Scoparia/Eudonia spec.*

Eudonia

Variabele granietmot - *Eudonia mercurella*
of

Nazomergranietmot - *Eudonia truncicolella*

8 augustus 2020

Evergestis

Lijnvalkmot - *Evergestis forficalis*

7 augustus 2020

Pediasia

Oranjebruine grasmot - *Pediasia contaminella*

7 augustus 2020

Pleuroptya

Parelmoermot - *Pleuroptya ruralis*

8 augustus 2020

Pyrausta

Muntvlindertje - *Pyrausta aurata*

Weegbreemot - *Pyrausta despicata*

8 augustus 2020

Schoenobius

Rietsnuitmot - *Schoenobius gigantella*

7 augustus 2020

Choreutidae (glittermotten)

Anthophila

Brandnetelmot - *Anthophila fabriciana*

7 augustus 2020

Depressariidae (platlijfjes)

Agonopterix

Purperkaartmot - *Agonopterix purpurea*

8 augustus 2020

Gracillariidae (mineermotten)

Caloptilia

Wilgenstelmtot - *Caloptilia stigmatella*

7 augustus 2020

Oecophoridae (sikkelmotten)

Crassa

Zwamboorder - *Crassa unitella*

8 augustus 2020

Hofmannophila

Bruine huismot - *Hofmannophila pseudospretella*

Metalampra

Italiaanse kaneelsikkelmot - *Metalampra italica*

7 augustus 2020

Plutellidae (koolmotten)

Plutella

Koolmotje - *Plutella xylostella*

8 augustus 2020

Pterophoridae (vedermotten)

Emmelina

Windevedermot - *Emmelina monodactyla*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

Pyralidae (lichtmotten)

Acrobasis

Mutsjeslichtmot - *Acrobasis advenella*

8 augustus 2020

Aglossa

Bliksemlichtmot - *Aglossa caprealis*

8 augustus 2020

8 augustus 2020

Ancylosis

Levervlekmot - *Ancylosis oblitella*

8 augustus 2020

Endotricha

Strooiselmot - *Endotricha flammealis*

Phycitodes

Smalle weidemot - *Phycitodes maritima*

8 augustus 2020

Sciota

Oranje bandlichtmot - *Sciota rhenella*

7 augustus 2020

Tineidae (echte motten)

Tinea

Gele pelsmot - *Tinea trinotella*

7 augustus 2020

Tortricidae (bladrollers)

Acleris

Oranje boogbladroller - *Acleris notana*

7 augustus 2020

Agapeta

Distelbladroller - *Agapeta hamana*

7 augustus 2020

Cochylis

Sint-jacobsbladroller - *Cochylis atricapitana*

7 augustus 2020

Eupoecilia

Gewoon smalsnuitje - *Eupoecilia angustana*

8 augustus 2020

Pandemis

Leverkleurige bladroller - *Pandemis heparana*

7 augustus 2020

8 augustus 2020

Yponomeutidae (spinselmotten)

Yponomeuta

Grootvlekstippelmot - *Yponomeuta plumbella*

8 augustus 2020

Literatuurlijst

Sterling P. & Parsons M. *Field Guide to the Micromoths of Great Britain and Ireland*. Bloomsbury Wildlife 2012. London

Voogd J. *Het Nachtvliinderboek, macronachtvlinders van Nederland en België, inclusief rupsen*. KNNV uitgeverij 2019. Zeist

Waring P. & Townsend M. *Nachtvlinders De nieuwe veldgids voor Nederland en België*. Kosmos Uitgevers 2015. Utrecht/Antwerpen